

מזרחי באתרא כנס פן גשון

1 וְשָׂרָשׁ בְּלִמְּוָה הָאֵל הַיָּמִים הַזֵּה הוּא סְדֵר שְׁפָדָרָה הַקִּבְּרִית הַקְּדוּשָׁה, שְׂפֵל תִּקְוָה שְׂתַּקְּוָה וְאוֹר גְּדוֹל שְׁהַאִיר בְּיָמֵינוּ הַמְּסֻמָּיִם, בְּשָׁבַע תְּקוּפַת הַיָּמֵינוּ הַזֵּה, יָאִיר עֲלֵינוּ אֹר מְצִינַת הָאוֹר הַרְּאִשׁוֹן, וְהַתְּחַדֵּשׁ הַחֲלָבִית הַתִּקְוָה הַזֵּה בְּמִי שֶׁקִּבְּלוּ, וְהַנֶּה עַל פִּי זֶה וְנִצְטַיֵּנוּ בְּיָנֵנוּ הַקָּסוֹת, בְּכָל הַעֲבָדִים שְׂנֵצְטַרְטֵנוּ, לְזַכֵּר יַצִּיאַת מִצְרָיִם; כִּי בְּהֵיטֵב הַתִּקְוָה הַזֵּה הוּא תִּקְוָה גְּדוֹל מְאֹד שְׂתַּקְּוָנוּ בּוֹ, וְכַמּוֹ שְׂתַּקְּבֵנוּ לְמַעֲלֵה, הַקָּבֵעַ שְׂשָׁבוּב תְּקוּפַת הַיָּמֵינוּ הַזֵּה יָאִיר עֲלֵינוּ אֹר מְצִינַת הָאוֹר שְׁהַאִיר אֲנִי, וְהַתְּחַדֵּשׁ בְּנוֹ הַיָּמִים אוֹתוֹ הַתִּקְוָה, וְעַל פְּנֵי הַתְּחַבְּנוּ בְּאוֹתָם הַעֲבָדִים בְּלִמְּוָה.

דבר ה' בארצנו

3 והנה התבאר בדבר זה דברי חכמי יון מה שרצו בוה שאמרו (ב"ר ב, ה) כתבו על קרן השור שאין לכם חלק באלקי ישראל, כי אמרו מצד שישראל עשו את העגל מיד שהוציא אותם ממצרים אם כן מורה שאין לנו ח' חלק באלקי ישראל, כי הדבר שהוא בעצם הוא ראשונה העגל היה ראשון והוא מה שאמרו כתבו על קרן השור ולא אמרו כתבו על גייר כי הדבר היה מן השור עצמו ור"ל שעשו העגל והמטא זה דבר עצמי להם ולא דבר מקרה ולכן אין להם חלק באלקי ישראל ואין לך דבר שהוא קשה יותר מן הקרן, ואמרו כי דבר זה יש להם לישראל מצד קושי ערפם שיש בהם וקושי ערפם בודאי מצד עצמם לכן העגל הוא מצד עצמם כמו שאמר השם יתברך במעשה עגל (דברים ט, יג) ראינו אתהעם הזה והנה עמ' קשה עורף הוא, הנה ממני וגו', כך אמרו הנינים ולא הבינו המשווה על זה שאמר הכתוב (ישעיה מט, טו) ואנכי לא אשכחן, וכה זה מפני שרצו האומה הזאת לבטל מן ישראל מעלתם האלקית העליונה שיש לישראל, ולכן גזרו עליהם לבטל מהם התורה האלקית.

מדע"ב ג' 16

2 וְהַתְּחַדֵּשׁ בְּנוֹ הַיָּמִים הַזֵּה הוּא סְדֵר שְׁפָדָרָה הַקִּבְּרִית הַקְּדוּשָׁה, שְׂפֵל תִּקְוָה שְׂתַּקְּוָה וְאוֹר גְּדוֹל שְׁהַאִיר בְּיָמֵינוּ הַמְּסֻמָּיִם, בְּשָׁבַע תְּקוּפַת הַיָּמֵינוּ הַזֵּה, יָאִיר עֲלֵינוּ אֹר מְצִינַת הָאוֹר הַרְּאִשׁוֹן, וְהַתְּחַדֵּשׁ הַחֲלָבִית הַתִּקְוָה הַזֵּה בְּמִי שֶׁקִּבְּלוּ, וְהַנֶּה עַל פִּי זֶה וְנִצְטַיֵּנוּ בְּיָנֵנוּ הַקָּסוֹת, בְּכָל הַעֲבָדִים שְׂנֵצְטַרְטֵנוּ, לְזַכֵּר יַצִּיאַת מִצְרָיִם; כִּי בְּהֵיטֵב הַתִּקְוָה הַזֵּה הוּא תִּקְוָה גְּדוֹל מְאֹד שְׂתַּקְּוָנוּ בּוֹ, וְכַמּוֹ שְׂתַּקְּבֵנוּ לְמַעֲלֵה, הַקָּבֵעַ שְׂשָׁבוּב תְּקוּפַת הַיָּמֵינוּ הַזֵּה יָאִיר עֲלֵינוּ אֹר מְצִינַת הָאוֹר שְׁהַאִיר אֲנִי, וְהַתְּחַדֵּשׁ בְּנוֹ הַיָּמִים אוֹתוֹ הַתִּקְוָה, וְעַל פְּנֵי הַתְּחַבְּנוּ בְּאוֹתָם הַעֲבָדִים בְּלִמְּוָה.

מנוח יגה מן

4 אבל החבור והציוף שיש לישראל אל הקדוש ברוב הוא מצד אחר והוא חבור מצד העילה עצמה ותבון שהוא מצד העילה אין לדבר זה שהוא מצד העילה יש לו שני, כי מצד העילה אין שני-רס ההשתנות הוא מצד העולל שהוא בעל שני וזה מפני שאין לישראל דבר בעצמם עד שיהיה הסרה שידר בו הם רק השם יתברך בחר בס, ודבר זה הוא מצד העילה ולכן, ואנכי כי השם יתברך אמר להם אנכי ה' אלוקי (שמות כ, ב) ונתן מצד העילה וזה אין שכחה לו דבר שהוא מצד העילה וזה כי אנכי הוא מצד שהוא יתברך עילה להם ובפרט עילה מחויבת כמו שמוכיח הלשון שאמר אנכי ה' אלוקי אשר הוצאתיך מארץ מצרים (שם כ, ב) וכבר הקשו כמה חכמים כי לא נזכר כאן שום מצוה רק היה לו לומר אנכי ה' אלוקי אשר הוצאתיך מארץ מצרים לכן אהיה לך לאלוקים, וכאן לא אמר דבר צווי כלל. שהריה נזכרו בוה ונתנו מספר אחר לעשות, הדבר והוציא אנכי מכלל עשרת הדברות כמו שבארנו בחבור תפארת ישראל (מרק לו) אבל, עיקר פירושו זה שאם אמר אנכי ה' אלוקי לך אהיה לך לאלוקים אם כן היה זה משמע שהוא יתברך אלוה להם תולה בישראל והיה זה מצד העולל שהם מקבלים השם יתברך לאלוקים, ואם כן אי אפשר שיהיה סילוק לזה דבר שהוא מצד העילה כי הוא יתברך עילה מחויבת לישראל ודבר שהוא מצד העילה אין סילוק לזה כלל.

מדע"ב ג' 16

5 יב. וכשנבדוק בית השמכנאי ונצחום, בדקו ולא מצאו אלא כך אחד של שמן שהיה מונח כחותמו של חכ"י, ולא היה בו אלא להדליק יום אחד, ונעשה בו גם והדליקו ממנו שבעת ימים. טומאת השמנים, השתחת המדות והדירות, שבאה למנהג ישראל מסבת התגברות היונים ושלוטנן. היא הצרה היותר אימה הנוגעת עד נפש האומה. זאת היא אמנם ממפלאות תמים דעים, שאם הידיעות המסתעפות מן עומק יסוד התורה, אחדות השם יתברך ואמונתו, נפגמו מתגרת עול יוניתי, הנה כשם שהכהן הכללי שבעים ד' הוכן להורות חוקי ד' ומשפטי, והראות בפועל תוכן של חיים קדושים וטהורים למען היות למופת לעם כולו, כי שנ בכל אדם מישראל צד כהונה; מפני שבכללם המה ממלכת כהנים וגוי קדוש. התשוקה הפנימית, לקדושת החיים ולדעת התורה וללכת בדרכיה; היא גנוזה בעומק הלב הישראלי. וכבר ביארנו ב"ע"ה בתעודת העצמיית הנמוגת בנפש כל אדם מישראל. והנה הכהונה בכללה מתפשטת על דרכי החיים ועל כל מרחב הדעה הטוהרה, גם היא היתה כבר מונחת להתחלל מבחה של יון. אבל עוד יותר צעוק בלב שוכן אור הגשמה הישראלית, ששם גבוה הקשר הפנימי של האיש הישראלי, המופיע בכל צד בכלל האומה, עם האמונה העקריית בשם ד' אלהי ישראל, והרצון החוק והנענען שלא להפרד מבית חיהם, מהאמונה בכללה. זהו העולם הפנימי הישראלי, שדוגמתו בתוך הכלל הוא הכהן הגדול הנבגם לפני ולפנים לשרת בקודש ביום הקדוש המובדל מכל עסקי החיים הגשמיים. אותו הפך הקטן שמונח בתותמו של כה"ג, לא יוכלו היונים לשמאות, לעצור מכלל ישראל קיושרם הפנימי העמוק עם ד' אלהי ישראל, זה לא יוכלו כל בעלי כח חורע, מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה ונהרות לא ישטפה.

ע"ש א"ה ג' 65

7 וְהַתְּחַדֵּשׁ בְּנוֹ הַיָּמִים הַזֵּה הוּא סְדֵר שְׁפָדָרָה הַקִּבְּרִית הַקְּדוּשָׁה, שְׂפֵל תִּקְוָה שְׂתַּקְּוָה וְאוֹר גְּדוֹל שְׁהַאִיר בְּיָמֵינוּ הַמְּסֻמָּיִם, בְּשָׁבַע תְּקוּפַת הַיָּמֵינוּ הַזֵּה, יָאִיר עֲלֵינוּ אֹר מְצִינַת הָאוֹר הַרְּאִשׁוֹן, וְהַתְּחַדֵּשׁ הַחֲלָבִית הַתִּקְוָה הַזֵּה בְּמִי שֶׁקִּבְּלוּ, וְהַנֶּה עַל פִּי זֶה וְנִצְטַיֵּנוּ בְּיָנֵנוּ הַקָּסוֹת, בְּכָל הַעֲבָדִים שְׂנֵצְטַרְטֵנוּ, לְזַכֵּר יַצִּיאַת מִצְרָיִם; כִּי בְּהֵיטֵב הַתִּקְוָה הַזֵּה הוּא תִּקְוָה גְּדוֹל מְאֹד שְׂתַּקְּוָנוּ בּוֹ, וְכַמּוֹ שְׂתַּקְּבֵנוּ לְמַעֲלֵה, הַקָּבֵעַ שְׂשָׁבוּב תְּקוּפַת הַיָּמֵינוּ הַזֵּה יָאִיר עֲלֵינוּ אֹר מְצִינַת הָאוֹר שְׁהַאִיר אֲנִי, וְהַתְּחַדֵּשׁ בְּנוֹ הַיָּמִים אוֹתוֹ הַתִּקְוָה, וְעַל פְּנֵי הַתְּחַבְּנוּ בְּאוֹתָם הַעֲבָדִים בְּלִמְּוָה.

מדע"ב ג' 16

10 האמונה האלהית הגדולה אשר בלב ישראל, אין לה ערך ולא דוגמה ולא משל, ואפילו האפיקורסות הישראליות היא מלאה אמונה וקדושה. הרבה יותר מכל האמונות של כל הגויים כולם. ואע"פ שהיא מכסאת דברים של קלות ראש ושל כפירה, בחובות, הנשמה יש אוראלהיים של דבקות ושל צמאון לאלהים חיים אל אלהי ישראל עד לכדי מסיירת נפש. יודת את רוח בגדיה, אל תקרי בגדיה אלא בגדיה. כגון יקום איש צדורהו) ויטס משוחח, שהראו את הצפון בלבם במסיירות נפש נפלאה. ומה שהיה בסוף היה גי' בחחילה, אלא שכסת אותו הוהחמא החיצונה, שבאה מהשפעתם המטובה לא הגריים, אשר לא ידעו את ד' וכשמו לא קראו, אשר אכלו את יעקב ואת נהוד השמחה, לא כאלה חלק יעקב כי יוצר הכל הוא, ישראל שבט נחלתו ד' צבאות שמוחו.

אמנם יסדר התלמידי של ימי קודש אלו, להכיר את

12 והנה זה נשאר לדורות, בימים ההם בזמן הזה באה התעוררות בלב אנשים אפי' המתאישים, אם אך צר להם ממצבם הנוכחי, וכמו אז שעמרה להם בעת צרתם דוקא, כמו כן היום כל איש מצוק ומר נפש הרובץ תחת משא מלך זקן וכסיל ומצפה ומשוקק להושע, אך הסרות לו התחזקות והתעוררות לאמור עלה נעלה וירשנו אותה כי יכול נוכל לה, והוא כמתאש בעיני עצמו לצאת מהמבוכה

10 הזאת בחשבו כי הרבה פעמים התחיל ולא עלה בידו לגמור, ע"כ איננו מאמיני בעצמו שעודנה הברירה בידו, והבחירה הפשוטת ואם יקבל עליו מהיום לפרוק ממנו עול חשבונו; הרבים אשר חשבו בני האדם ולקבל עליו עול מלכות שמים שלימה, לכתוב ידו להש"י, יעשה ויצליח, לאיש כזה באה היום התעוררות מלמעלה כמו מאז שנאמר ועוררתי בניך צינן על בניך יון, אבל התעוררות היא רק לפי מסת שהוא מיצר ונפש מרה לו:

12 אמנם יסדר התלמידי של ימי קודש אלו, להכיר את הערך הנשגב של הנהגת אדון כל יום, איך מהמון הדברים המתנשאים, להשתייח ולבלע כל שדש הכין רסיה למטה, פד שמלאך רע בע"ב יבנה אמנו, וכאשר אירע ליצחק עם שרר של פשו, שלא נפטר ממנו בעצם התאבקותו; עמו עד אשר ברך אותו שם ומאת התכונה בצמתו גי"ב התשובה הירחי, שהיא פרטיה העדר התשובה הירחנית הגדולה, ההולכת ומתפשטת להפוך את החשך לאור, ועל שניהם יחד נקבעו הימים טובים הללו, בחלל גם כהודאה.

12 אמנם יסדר התלמידי של ימי קודש אלו, להכיר את הערך הנשגב של הנהגת אדון כל יום, איך מהמון הדברים המתנשאים, להשתייח ולבלע כל שדש הכין רסיה למטה, פד שמלאך רע בע"ב יבנה אמנו, וכאשר אירע ליצחק עם שרר של פשו, שלא נפטר ממנו בעצם התאבקותו; עמו עד אשר ברך אותו שם ומאת התכונה בצמתו גי"ב התשובה הירחי, שהיא פרטיה העדר התשובה הירחנית הגדולה, ההולכת ומתפשטת להפוך את החשך לאור, ועל שניהם יחד נקבעו הימים טובים הללו, בחלל גם כהודאה.

אם כמתאש בעיני עצמו לצאת מהמבוכה

להם עליו בחובות.

אם כמתאש בעיני עצמו לצאת מהמבוכה להם עליו בחובות.

9 רבך אשר: יצבתי את ריסי בגדיי הנקבחה - ענין יוסף משינת הנקים איש צדורות. יוסף משינת - קשקש שקבשו שוטים להקבס לתור

5 נכחית אפרו: יקבס מנהם וקבס תמלה, אפרו לה: עול ומה דעת משיק-ד' י. וקבס והוציא מערה של קוב, אפרו לו: אין צדו של קורח להשמש ביה, אלא עול וכן תפנת ומה דעת משיק - ד' י, (לא קבל עליו. אפר ר' פנקס: נעני לו קבס שלש שנים, ולא קבל עליו - אפר: לא ר' שהקבסתי לאלתי פעם אחת, אלא שאקבסתי פעם שבה? מה עשיו לו, נתנו אותו בקומור של תרשים וקדי מקרנים בו, והנה מצות האמר: ב' אוי, אר, שהקבסתי לבוכאי! הקבס איש צדורות ומה דן אחותו של ר' יוסף בן יעקב איש צדורה, ונתנו רבב סיסה בשבקה. אצל קומי שריתא למצטלקיא, אפר לה: דמי סוסי דארפכי קרי, ונמי סוקר דארפכי קרף! אפר לו: יאם פד למקבסתי, קל וקמר לשש רצונו! אפר לו: וקשה אדם רצונו יותר מקפד? אפר לו: ואם פד לעושי רצונו, קל וקמר למקבסתי; וקבס בו תקרב פקסי של צעקא, הנהן וקבס קבצמו ארבע מיתוח בית דין: סקילה, שרפה, הרג ונקט, מה עשה, תביא קונה וקשה בארץ נאשר בה

10 וקבס, וקרן העצים והקיסו בדר של אבדים, וקשה מדורה לקרני, וקצי את חכרב בקבצמו, ורמת הארס פחת העצים והאבדים, והקלה בעקרה ונקט, קרמתי נאש וקסקה נתימה נפל לאש, קרמתי נחרב וקפל עליו דר וקרן, ונקמקם יוסף בן יעקב איש צדורה וקאה משתו פורסת קאררי, אפר: קששה קלה קרמי ון קלן עזר.

14 (ליל ה) אמרין מרר דיל הגדי בשם רמתינו זל, פי' בגמרא פתילות ושמינס שאין מדליקין בשבת מדליקין בחנוכה חשר לח הכפוסות שאין לנס עליו בשבת יכולין לפנות בחנוכה וכפי טעמיהו נר פמילה שמן, ופתיילות הפסולין שאור מכסכסכ ביה, דעך וקופין כו', והיינו שלא יוכל לקבל הכאורס כגון עומק לבו כו', והיינו שיש נקודה פנימיות בכל איש ישראל שאין עם נענו ככרי רק שגרר להיות שנקודה זו מתפשטת בכל האדם, ועל ידי ה' ה' והודלה יכולין להכניס נקודה זו בכל הנפש והוא ע"ז שממנה האדם נקודתו וזוהו וזוהו נקודה זו וזוהו כו' והוא ע"ז שזממה האדם נקודה זו וזוהו כו' והוא ע"ז שהתקבץ על שוכה להיות בכלל ישראל, ע"ז חתשק יוכל להרחיב הנקודה.

אם כמתאש בעיני עצמו לצאת מהמבוכה להם עליו בחובות.

אם כמתאש בעיני עצמו לצאת מהמבוכה להם עליו בחובות.

אם כמתאש בעיני עצמו לצאת מהמבוכה להם עליו בחובות.

אם כמתאש בעיני עצמו לצאת מהמבוכה להם עליו בחובות.

16 על ענין האמונה נאמר עוד מעט ואין רשע, כמאמר הנו' שבכל רשע יש ניצוץ א' ממעל שבו אינו רשע. לכל יהודי יש ניצוץ הנשמה מאור א' ממעל המאיר לו במצבים חשכים, וכאשר נדמה שהוא כבר אבוד ואין לו תקומה מתעורר הניצוץ הזה להאיר לו. והוא כח האמונה המושרשת ביהודי בדמו מהאבות הק' ומאברתם אבינו ראש לכל המאמינים, בחי' פך השמן המתגלה להציל יהודי בעת מצוקה ולהאיר לו במצבים ירודים ושפלים.

10 וכמו שאמר מרן הס"ק מלכוכי' ז"ע, גם בשעה שיהודי אינו מרגיש כלל את האמונה רח"ל חייב להאמין שבפנימיות נפשו הוא מאמין, אלא שעבים מכסים בעדו את אור האמונה. וגם זה בכלל הבטחת ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתם ולא געלתים לכלותם, שהקב"ה נסע ביהודי פך שמן של אמונה העומד לו להושיעו בארץ אויביהם.

15 וכן בחיי הפרט, יש שעוברים עליו מצבים נודמים כהעדר מוחלט, ועליו להאמין באמונה שלמה שעדיין ש בו קוסטא דחיותא שהיא אבן פינה לבנין מחודש. ובכלל מאמר מרן אדמו"ר בב"א ז"ע עה"פ (תהלים לו) עוד מעט ואין רשע, בכל רשע מישראל יש עוד מעט שבו אינו רשע, זו קוסטא דחיותא ממנה הוא שב ונבנה מחודש. וכמו שמצינו בחז"ל (בר' סה, כב) שדרשו את הנאמר ביצחק וירח את ירח בגדיה, א"ת בגדיה אלא בגדיה, כגון יקום איש צדורות ויוסף משינתא, כדאיתא שם ענינים, וכן מעשה דר' אלעזר בן הורדיא המובא בגמ' (ע"ז יט).

אם כמתאש בעיני עצמו לצאת מהמבוכה להם עליו בחובות.

אם כמתאש בעיני עצמו לצאת מהמבוכה להם עליו בחובות.

מרגישת לא על אמונה מילוניים - חולצה.